

Nyfikenhetsvandring 19 - Jesus (del II)

Bidrag från Bengt Pleijel
2006-01-01
Senast uppdaterad 2010-03-04

Detta är nyfikenhetsvandring 19. Kära du, som surfar omkring i alla dessa nyfikenhetsupptäcktsvandringars djupsinnigheter. Hoppas att Du upptäcker att bakom varje ord i trosbekännelsen finns en spännande värld, ett Narnia, som man kan uppleva och fascineras av. Ju längre man är där, desto mer ser man. Min uppgift är att ge dig några nycklar och startsignaler för egna upptäckter. Din uppgift är att vandra. När man stämmer in i trosbekännelsens ord så säger man inte med det att man accepterar och begriper allt som står där. Man bara säger: Här vill jag vara. Och här vill jag tillsammans med alla de människor jag träffar i trosbekännelsens VI fortsätta att vara nyfiken. Unna mitt torra inre att bli uppfriskat av gudomliga källsprång. Just nu sysslar vi med det namn som står mitt i trosbekännelsen: JESUS. På den första vandringen friskade vi upp vårt minne med att tala om Namnet Jesus, Jesu personnummer. Vi talade om kejsare, kungar och andra maktmänniskor, om Jesu barndom, om de tysta åren och funderade över vilket språk Jesus talade. Kommer du ihåg något av det som stod där? Det finns faktiskt lagrat i hjärnans "hår-disk". Surfa in där. Och fortsatt sedan...

Som sänder varma och lyckliga hälsningar.
Just till Dig.

Vi tro ock på JESUS Vandring 18:

Första vandringen med JESUS handlar om: Vandring 19: (denna vandring)

Andra vandringen med JESUS handlar om: 1. Namnet Jesus

2. Jesu personnummer

3. Kejsare, kungar och andra maktmänniskor

4. Jesu barndom

5. De tysta åren

6. Vilket språk talade Jesus? 7. Hur såg Jesus ut?

8. Jesu ögon

9. Palestina på Jesu tid

10. Det religiösa livet

11. Partier och fållor

12. Hurudan var Jesus Efter dessa tolv Jesu vandringar får du i skafferiet en liten överraskning, som luktar jul. Jesus och Tomten

7. Hur såg Jesus ut? Vad svarar du själv på den frågan? Stanna till och tänk efter hur du tänker dig att Jesus såg ut. Läs sedan följande Äldre söndagsskolebilder visar honom med långt böljande hår. Ansiktet är smalt, vackert. Han har en ljus hy. I famnen håller han ett litet sovande lamm. (Är det du som är lammet?) Judarna var inte särskilt utseendefixerade. Det talas sällan i bibeln om hur någon ser ut. Först på 400-talet började man spekulera över Jesu utseende. Grekerna avbildar honom som en ung, skägglös man som påminde om guden Apollos. Andra började tänka att Jesus inte alls var särskilt vacker.

Jesaja säger så här: Han hade ingen gestalt eller fägring.

När vi såg på honom, kunde hans utseende ej behaga oss

(Jes 53:2) Kanske Jesaja här profeterar om det ögonblick då man förde Jesus till korset. Då vanställde man hans utseende, man fick honom att gå haltande fram, han skulle se så löjlig ut som möjligt. 1514 dök det upp ett dokument undertecknat av Publius Lentulus, den romerske guvernör som efterträdde Pontius Pilatus. Där beskrivs Jesus på följande sätt: Han är lång, välbyggd och ett älskvärt och vördnadsbjudande utseende; färgen på hans hår finner ingen motsvarighet, och det faller ner i mjuka lockar ... på hjässan delar det sig i mittbena och faller ner som ett svall kring pannan enligt det nazareiska modet; hans panna är hög, bred och ståtlig; på hans ljuvligt rosiga kinder finns ingen fläck eller rynka; näsa och mun är utsökt välformade; skägget som har färg som gå i stil med håret når nedanför hakan och är tudelat på mitten; hans ögon är klara, lugna och intensivt blå ... Det här låter bra. Men det visade sig vid närmare undersökning att dokumentet var förfalskat. Kanske någon hade behov av att måla en önskebild av Jesus. Det finns inget porträtt från den tiden. Men man kan anta att Jesus såg ut ungefär som andra män i Palestina på denna tid. Han bör ha haft långt svart hår, skägg och mustascher. Hudfärgen var ljusbrun. Han var klädd i mantel och sandaler.

8. Jesu ögon Det berättas i Nya Testamentet inte om hur Jesus såg ut. Men det berättas ofta om att Jesus såg. Jesus såg på Simon och sade: "Du är Simon, Johannes son.

Du skall heta Kefas (Petrus)."

(Joh 1:42, jfr. Luk 22:61) Jesus såg på den rike ynglingen

och fick kärlek till honom och sade: "Ett fattas dig...."

(Markus 10:21) När Jesus såg människorna fylldes

han av medlidande med dem,

för de var illa medfarna och hjälplösa...

(Matt 9:36) Det måste ha varit något mycket märkligt med Jesu ögon.

En alldeles bestämd utstrålning.

9. Palestina på Jesu tid Man delade landet i tre delar:

Galiléen längst i norr, Samarien i mitten och Judéen längst åt söder. Galiléen var ett folkrikt landskap. Och det var bördigt, man exporterade olivolja och sjön Gennesaret gav ett överskott på fisk. Galiléen var dock inte centrum för judisk tro. Det var Judéen. Där fanns templet och där fanns de viktigaste rabbiniskolorna och den högsta religiösa domstolen, Sanhedrin och Stora Rådet. Samarien erövrades 722 f Kr av den assyriske kungen. Efter det tvångsförflyttade han andra underkuvade folk,

som fick bosätta sig där och som tillsammans med den spillra av judar som fanns kvar bildade den folkgrupp som vi kallar samarier. Det blev ett blandfolk med inflytelser från många folkgrupperna. De rättrogna judarna i Judéen hade svårt att fördrå dem. Palestina befolkning var ofta lantbrukare. En del var herdar, som strövade omkring med sina hjordar. Där fanns också godsägare och köpmän, fiskare och hantverkare. Politiskt och militärt var Palestina ett svagt land. Det hade ofta anfallits av främmande makter. I flera hundra år hade det varit ockuperat av andra folk. År 65 f. Kr. erövrades Palestina av det mäktiga romerska riket. Det fanns en stark opposition mot de romerska härskarna. Många ville med vapen i hand driva bort ockupationsmakten. Flera hoppades att Jesus skulle ställa sig i spetsen för en upprorsarmé.

10. Det religiösa livet byggde på de skrifter som vi kallar Gamla Testamentet. Särskilt viktiga var de fem Moseböckerna. Där kunde man lära sig Guds vilja. Man hade räknat ut att där fanns 248 befallningar och 365 förbud. TEMPLET i Jerusalem var centrum för judarnas religiösa liv. Dit färdades man vid de stora högtiderna. SYNAGOGOR var mindre gudstjänstlokaler, som fanns på många platser. Där samlades man inte bara till gudstjänst utan också till skolgång. Man fick lära sig Bibelns innehåll. Undervisningen leddes av DE SKRIFTLÄRDA. Andra benämningar på dem var RABBINER eller LAGLÄRDA.

11. Partier och fållor Flera olika religiösa partier fanns på denna tid. Ofta tvistade man om hur man skulle förhålla sig till den romerska ockupationsmakten. Under århundradena före Kristus kom ofta främmande härar och tog landet i besittning. De ville utrota den judiska tron, förbjuda offren i templet och förbjuda judarna att fira sabbat. Hur skulle man förhålla sig till detta? Esséerna ansåg att den romerska ockupationen var ett straff för att de inte hållit lagen. Men de var pacifister och gjorde inget aktivt motstånd. De drog sig i stället tillbaka i vildmarken och levde där tillsammans i grottor i klosterlikande gemenskap. De levde i bot och bättring. De försökte leva ett rent och laglydigt liv. De hoppades att deras trohet skulle påskynda Messias ankomst. Seloterna, ivrarna, hade också mycket svårt med den romerska ockupationsmakten. De ville med våld kasta ut romarna. De utförde ibland terroraktioner och gick ofta hårt fram mot dem som samarbetade med romarna. Bland de ivrigaste bland ivrarna var de s.k. dolkmännen eller knivmännen. De hade en dolk dold i manteln och när mycket folk var samlat stack de ned en motståndare och försvann sedan snabbt. Bland Jesu apostlar fanns Simon som var selot innan han blev en Jesu lärjunge, (se Markus 3:18 där seloten numera kallas Kananaios). Paulus misstänktes för att tillhöra dessa knivmän vid sitt sista besök i Jerusalem (Apg 21:38). Fariséerna var politiskt neutrala. De visste att endast den kommande Messias skulle kunna befria landet. De ville vara beredda på hans ankomst. Därför var de mycket noga med att i minsta detalj följa Guds bud. De var ofta mycket pliktrogna, arbetsamma och hängivna i sin tro. Fariseerna var en lekmanarörelse och de samlade in sin krets hantverkare och bönder. De var en samling rejäla människor och goda medborgare. Denna rörelse uppstod på 200-talet f. Kr. Främmande härar tog då landet i besittning. De ville utrota den judiska tron, förbjuda offren i templet och förbjuda judarna att fira sabbat. En del människor på den tiden böjer sig för staten. De svänger kappan efter vinden. Håller med siste talaren. Rädsla om sitt eget skinn. Men andra, bland dem fariséerna, vågar stå emot och begår civil olydnad. De väljer hellre martyriet än sviker sin tro. Sadducéerna samlade i sin krets lärda och rika människor. I sin teologi var de liberala, de höll sig endast till de fem Moseböckerna, judiska traditioner och tankar som samlats i "fädernas stadgar" brydde sig inte om. De var mer öppna för hellenistisk kultur och religion. För statsmakterna var de goda samarbetspartner. De samarbetade gärna med den romerska ockupationsmakten. "Stat och kyrka" kunde gå hand i hand i långa stycken. Fariséer och sadducéer var inte bästa vänner. Fariséerna trodde på ett liv efter detta, det gjorde inte sadducéerna. I Apostlagärningarna blev Paulus angripen av dessa båda riktningar. Lägga märke till hur han i Apostlagärningarna kapitel 23 spelar ut dem båda mot varandra just i denna fråga om de dödas uppståndelse. En engelsk präst predikade en gång om dem. Han sa:

En farisé, som tror på livet efter detta, säger om sig själv:

Far I see (jag ser långt ...)

Fariséen säger om sadducéen, som inte tror på livet efter detta:

Sad you see (du ser trångt ..)

12. Hurudan var Jesus? En känd dansbandssångare sa i radion: "Jesus var en oerhört fin kille, men det fick han bara skit för". Dorothy Sayers (engelsk deckarförfattarinna) undrar över hur kyrkan har lyckats tämja en så färgstark personlighet. "Man har effektivt klippt klorna på lejonet av Juda och inskränkt honom till ett snällt litet kramdjur för bleksiktiga präster och fromma gamla tanter." Ja, där fick jag mig ... Men som väl är växer klorna ut igen ... Så akta dig för Jesus! Kommer vi honom nära vände han upp och ned på oss. Han har ett egendomligt räknesätt: Det som är stort i människors ögon är smått i hans. Och tvärtom. Han kunde blixtra när han mötte stöddighet och falskhet. Han tycktes haft en oändligt ömhet och en oerhörd medkänsla mot dem som var svagt och som andra såg ned på och föraktade. Han hade tydligen ett starkt känsleregister. Tre gånger berättas det han grät: Vid Lasaros grav, i Getsemane, över Jerusalem. Men kunde han skratta? Detta att Jesus grät var som ovanligt att man berättade om det. Detta att han skrattade var så vanligt att det berättar man inte om. Det är svårt att tänka sig att den som talar om den fullkomliga glädjen inte kunde skratta. Varning! Förväxla inte Jesus med tomtén.

Om du är riktigt snäll kan du få gå till skafferiet och trycka på en artikel om Jesus och tomtén. Det är viktigt att se skillnaden mellan dem. Och fundera sedan själv på hurudan Jesus var. Unna dig en kväll med Jesus. Stäng av TV:n och öppna ett evangelium, t.ex. Markus, och läs det rakt igenom med denna fråga: Hurdan var Jesus? Undersök! Tänk! Grubbla!